

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetés díj helyben és vidéken:

Egész évre . . . 24 kor.
Fél évre . . . 12 kor.
Negyed évre . . . 6 kor.
Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám 50 fillér.

DÉLVIDÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: KIRCHNER E-főle könyvnyomdai műintézet

Hirdetési díj per soronként 40 fill. Nyiltterben 80 fill.

Társadalmi közérdekű és szépirodalmi hetilap.

Fő- és felelős szerkesztő: Hegyi József

Szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Kirchner Ernő

Lapunk tisztelt olvasóihoz!

A mai számmal lapunk szerkesztőségében változás történt, amennyiben a lap vezetését és irányítását átvettem s minden törekvésem arra fog irányulni, hogy úgy tartalom mint forma tekintetében méltó legyen a magyarsághoz és városunkhoz, amelynek ez idő szerint egyetlen magyar nyelvű hírlapja. Nincs kizárva a lehetősége annak, hogy már a közel jövőben politikai hetilappá alakítsuk át s ez esetben első sorban s csaknem kizárólag Versecz város politikai érdekeinek lesz tisztességes hangja szószólója. Ezt a tönust azonban addig is híven követni fogjuk, srigorúan kizárva lapunk hasábjairól minden sértő személyeskedést, izlésteleniséget s rendületlenül megmaradunk az újságírói tisztesség korlátai között. Munkatársainkat a város és a vidék legjobb erőiből állítottuk össze s hisszük, hogy ezzel a kipróbált új gárdával sikerülni is fog kivívunk olvasóközönségünk elismerését és becsülését. Lapunk, nagyobb technikai akadálytól eltekintve, minden vasárnap négy oldalnyi terjedelemben pontosan fog megjelenni. Előfizetéseket már e hó elejétől kezdődőleg egész-évre 24, félévre 12, negyedévre 6 és egy óra 2 koronájával eljogad lapunk kiadóhivatala a Kirchner féle nyomdai műintézetben.

Számítok Versecz város és vidéke művelt közönségének e nehéz időkben is lépten nyomon fényesen megnyilatkozó áldozatkészségére s hiszem, hogy egyetlen magyar nyelvű hírlapját önmagához méltóan úgy értékelik mint anyagilag — előfizetések alakjában — támogatni fogja.

Dési és oroszhegyi HEGYI JÓZSEF
áll. főskálisk. tanár

a Délvidék fő- és felelős szerkesztője.

Figyelmestetés. Lapunk mai száma mutat-

ványszám. Aki nem akar előfizetőink sorába lépni sziveskedjék azt visszaküldeni, hogy a nyomtatandó példányok tekintetében pontosan tájékoztatva lehessünk. Aki e számot megtartja, azt júniustól kezdve előfizetőnek fogjuk tekinteni.

Öregek és fiatalok.

A kulturális intézmények modern fejlesztéséről van szó. A fiatalok erősen kardoskodnak a mellett, hogy kulturális intézményeink modern irányú fejlődésének egyik legnagyobb akadálya az, hogy ahhoz többékevésbé alig értő régi emberek okkupálják a vezetést. Az új modern korszellem karjaiban felnőtt fiatal nemzedék kezébe kellene jutni a kulturális intézmények irányítását. Az öreges vonuljanak vissza a múlt alapján kiérdemelt szemlélődő nyugalomba.

Érdemes e témáról melyekben elmélkedni.

A filozofusok egész serege foglalkozott és foglalkozik a fiatal és öreg kor egymáshoz való viszonyáról; azoknak az emberi haladás előrevitelében érezhető hatásáról. Nem óhajtuk e két korosztály működési irányát, jelentőségét bölcsészeti alapon megvilágítani. Ahhoz kevés és nem alkalmas ez a tér. Nem is általánosságban, hanem speciálisan a mi viszonyainkhoz mérten óhajtuk egy pár vonással beállítani a kérdést az érdeklődés középpontjába.

Adva van a kulturális, társadalmi, gazdasági és politikai fejlettség bizonyos fokán álló közület. A fejlődés emez elért fokát az abban élő emberek kiválóbbjainak tehetsége, koncepciója és szellemi ereje, munkája eredményezte. Tehát azoknak működése, akik egy bizonyos multa tekinthetnek vissza.

Multa pedig és pedig eredményes multa az előrehaladottabb korúak tekinthetnek vissza — Az öreges. — Az öreges is voltak fiatalok. Az ő fiatalságuk idejében uralkodott eszmék és irányzatok szolgái és kifejezői ők. Ami akkor volt a közszellem és irányesze, annak kifejezői, megvalósítói ők most. A «most» azonban már újabb követelésekkel lép föl. A «most» képviselői pedig már új emberek, nem a régi, hanem a fiatalok. A most emberei öntudatosan, vagy öntudatlanul a korszellemben rejlt ellenállhatatlan erő folytán újabb eszmékkel ostromolják az egykori irányzatot felépült, de jelenben megvalósulva levő eszmények épületét. Az új nemzedék új csapásokon akar haladni. Nem akarja ugyan a régi utakat megsemmisíteni, csak a régihez szélesebb alapokat akar adni. Hogy egy megközelítő hasonlattal éljünk, a mostani öreges lassan dőcögő delizsánsza helyébe a gőzgépért fáradoztak, — a mostani fiataloknak már a gőzgép is kevés. Azok már a szárnyas gépekért dolgoznak. Delizsánsz... gőzgép... szárnyasgép! Mint a három egy célt szolgál, de mindegyik magasabb fejlődési fokot jelent! És mindegyiket más nemzedék váltotta valóra. Egyik nemzedék küzd a másik ellen. Az újabb jobbat, hatalmasabbat akar alkotni, teremteni, mint a régiek. Ez a küzdelem az emberi tökéletesedés, a fejlődés, az evolúció.

A fiatalok és öreges küzdelméből az emberi fejlődés és tökéletesedés ragyogó geniusza kerül ki mindig győztesen. A küzdelemnek azonban mindig önmagától adottnak kell lennie. A tehetségek és az eszmények harcának kell lennie, mely harcban a

Két sir.

Szabolcska Mihály.

Kijárok a temetőbe gyakran,
Pap vagyok s haj, sűrűn halottam van,
S éveken át, — mióta kijárok,
Két sirhalmot nagyon megvigyázok.

Az egyiknek fekete márványból
Gyönyörű szép, nagy emlékkő gyászol,
De mellette évek óta-eddig,
Búslakodni sosem láttam senkit.

A másik sir a szomszédságában
Szinte elvész a nagy kő áráyában.
A fejfája kézzel van faragva...
— Szegény ember nyughatik alatta.

De ez a sir tele van virággal,
Frissen szedett, tarka vadvirággal,
S valakit ott szomorún, zokogva,
Sokszor látok a sirra omolva.

— S én majdani nyugovó helyemnek,
Ezt kívánám, ezt a szegényebbet...
Srunk felett semmi kő nem ér fel:
A szeretet egy meleg könyjével.

Mikor a rózsá levele hull.

Irtó: Katona Ernő.

Künn verőfényes, kései őszi reggel; a szép, szomorú krizantémok komoly pompájukban diszelenek; benn a fehérház tágas szobájában vihar van kitörőben. Ebben az ünnepi csöndben csak az ebédő lábas órájának ketyegése hallik s csak az utolsó rózsák, a nagy kert leszedett ékességei mosolyognak. Ez az egyetlen mosoly.

A ház ura komor, az urnó szomorú.
Mikor aznap reggel, tépelődésben átvicrasztott éj után bejött a reggelhez, szép halvány arcán már nyoma sem volt a küzdelemnek, nyugodt volt és szomorú. Harcát megvívta, lecsillapodott. De a férfi szegyenben és hűbáratban vergődő lelkének gyötrelmei most érték el a tetőpontot. Ha amint hitte, — felesége szenvedélyes kitöréssel, a harag tomboló viharával várta volna, nem lenne a találkozás oly kínos mint így, látva ezt a szomorú szép arcot.

Ott voltál megint?

— Ott voltam, — feleli tompán. És azután újra csönd lesz. Egy halvány rózsalevél nesztelenül hullik alá a vázáról.

Künn hódító pompájának utolsó kincseit ragyogtatja az ős; még madárdal is zeng tö-

redékes elmaradozó, csicsérgés, de még is madárdal.

A férfi feláll hogy az ablakhoz lépjen, a nő egy kézmozdulattal visszatartja.

— Kérlek György, maradj. Beszélünk kell egymással.

A férfi megrázkódik, idősezen türelmetlenül, aztán mesélni kezd, keskeny, finom ajakáról gyorsan zudul alá az önvádnak, forró zuhataga.

— Nem Ne szólj egy szót sem Margit. Mit mondhatnál te olyat, a mit én már százszor el nem mondtam volna magamnak, de nem akarom tőled hallani azt, a mit én magam is belátok. Tudom mit akarsz mondani, egy szavad sem lehet más, mint vád ellenem. Jó voltál hozzám mindig; nem, nemcsak jó, ez szegényes jelző a te hatalmas lelkedre. Te sokkal több voltál: türelmes, önfeláldozó. Úgy vezetted engemet, kézenfogva, mint egy gondatlan, könnyelmű, nagy gyermeket. És megcsaltalak minduntalan, gyáván, hitványan.

Elhallgatott egy pillanatig. Homlokán megfeszültek az erek, arca lassan tűzbe borult. A vázáról a melyet egy porcellán gyermek tartott lehullott a második rózsaszirm is, halkan nesztelenül.

— Tudom Margit, mit fogadtam neked, s tudom hogy megszegtam ezt a fogadást Isten-

természet törvényei szerint amugy is csak a jobb győzhet a jó felett. De feltétlenül kell, hogy a fiatalok eszménye jobb legyen, mint az öregek által képviselt jó. Mert jobb a „jó”, ha nem jó a „jó”.

Es itt van az ütköző pont az öregek és fiatalok harcában. A fiatalok csak ígérnek jobbat, az öregek már megteremtették a jót. A fiatalok eszményeik jobb voltát eredményekben még nem tudják igazolni, — az öregek pedig már alkotásokra hivatkozhatnak, amelyek jók. A fiatalok tehát tehetségük súlyánál fogva kell, hogy meggyőzzék a „jó”-nak birtokosait, hogy a jó az lehet jobb is.

Es az a társadalom áll a fejlettség magasabb fokán, amelyben az öregek módot, alkalmat nyújtanak a fiataloknak, hogy a jó helyett a jobbat megteremtsék, vagy legalább is meggyőzzék a jónak megteremtőit a jobb lehetőségéről.

Az öregek azonban csak akkor adják meg magukat, ha a „jó” képviselői tényleg jók is. Ha tehát valaki csak azért követeli az öregek visszavonulását, mert azok helyét a fiatalok, a fiatalság jogcímén türelmetlenül követelik, — az minden lehet inkább, csak nem a közjó érdeke. Mert abból, hogy valaki fiatal, még nem következik, hogy egyszersmind a jobb eszményét is hordozza szívében. A fiatalság hajlandó tulhevílttségében a maga értékét, erejét tulbecsülni. E tulbecsülés már maga is oly hiba, amely kétséget támaszt, hogy nem szenved-e hasonló hibában a hangoztatott jobb eszménye is?! A tulontuli önbecsülés szüli az önhittséget. Az önhittség elhomályosítja a tiszta látást. Az ilyen ember csak önmagát látja s kész elhinni, hogy az öregek akiknek érdemeit, tehetségét nem képes és nem akarja meglátni, — az ő képzelt eszményeinek tulbecsült, tehetségének utjában állanak.

Az ilyen nagyszájú és nagyhangú kö-

tudja mi vitt reá. Most is csak téged szeretlek, olyan gyöngéden, mint a mikor először esókol-talak meg a fenyvesben, emlékszel? akkor vasarnap reggel. De a vérem féktelen tüze el-tántorit s én, gyöngé vagyok. Miért tegyek most neked újabb fogadást? Mit ígérjek meg? Nézd, össze vagyok törve a szégyentől és ön-vádtól, s még is tudom, hogy újból megszeg-ném géretemet.

Künn újra megcsendül a madárdal, pana-szosan gyöngén.

— Nálam sokkal hatalmasabb szenvedély uralkodik rajtam, sokáig azt hittem, leküzdhetem, s valahányszor te szenvedélyeskedés-kezzel el, mindig megígértem a javulást. Akkor hittem is benne, hogy megtudok változni, ma már nem hiszek többé. Most már nem teszek több ígéretet, mert nem tudok hazudni. De különben is késő volna.

— Tudom, — folytatta gyorsan, — hogy ez a leszámolás. A te türelmed nem tarthat örökké s meg kellett szakadnia most, amikor minden határt átléptem. A tegnapi botránnyról már mindenki tud. Az egész város reggelijét az én kalandom fűszerezte meg. Mindenki erről beszél. Tárgyalni fogják a mi házasetünket s nem értik meg a te nagylelkűségedet. Káchoz-tatni fognak téged, azt mondják, nincs benned büszkeség, hogy már rég itt nem hagyatál s el nem fordultál tőlem. Igen, ezt fogják mondani. De én nem akarok továbbra is kitenni ennek. Tudom, hogy el akarsz válni tőlem, látom az arcodról, de én magam ajánlom azt.

Várt egy pillanatig, de a nő nem szólt egy szót sem, kezét összekulcsolta ölében s merőn nézett a férjére. Odakünn elhallgatott a fáradt kis énekes, benn a porcellán vázáról lehullott a harmadik rózsalevél. (Vége következik.)

vetelődés bizonyára bizalmatlanságot szül. Es a maguk által alkotott jó konzerválói, az öregek, helyesen teszik, ha a biztos „jó”-t nem kockáztatják.

Aminő veszedelmes a haladás szem-pontjából a fiatalság részéről az önhittség, — éppen olyan ellensége a haladásnak az öregek részéről tapasztalható elfogultság. Elfogultak egyik irányban saját alkotásaikkal szemben, másikirányban a fiatalokkal szemben. A saját alkotásaiknál és tényke-déseiknél jobbat nem ismernek, és nem is képesek elhinni, hogy a fiatalok jobbat vagy jobban tudnának teremteni. Es elfogultságuknál fogva nem engednek tért a fiatalok-nak. Elfoglalnak minden pozíciót s ahhoz görcsösen ragaszkodnak, habár felfogásuk, működésük iránya felett az idő új szele is lengedez, és habár működésük az intézmé-nyek stagnálására, tehát hátrányára is vezet.

Hogy az egyensúly a két életirányzat között létrejön a fiataloknál az önhittséget az önmérséklet, az öregeknél az elfogultsá-got a méltányosság enyhítse.

Éppen azért nem helyeselhető, ha a fiatalok önmérséklet hiányában azt követelik, hogy az öregek a közélet egyes tereiről vonuljanak vissza és adják át a helyet fiataloknak. Viszont nem egészséges irány-zat az sem, ha az öregek kizárólagos jogot követelnek maguknak, mert a méltányosság azt kívánja, hogy a közélet terén juttassanak helyet a fiataloknak is. Ezzel felfrissül a közjó érdekében folytatott tevékenység, másrészt pedig az öregek méltó utódokat nevelnek a közéletnek.

H I R E K.

Az Urnapi körmenet a régi hagyományos szokáshoz híven a rendes körben folyt le. A lombátrakat az áhítatos hívők nagy tömege állította körül s az időjárás is kedvezett a fényes egyházi ünnepélynek.

Személyi hír. Lányi Márton dr. főispán, titkárja Dajkovic István kíséretében hivatalo-ügyekre ma Budapestre utazott.

Kitüntetés. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület temesvári fiókjá legutóbbi köz-gyűlésében Pongrácz Alajost, főreáliskolánk nagyérdemű, ágilis igazgatóját alelnökkévé vá-lasztotta.

Főispánunk páratlan és mintaszerű áld-ásos tevékenységének fényes bizonyága az is, hogy az elmúlt héten, a lapunk más helyén felsoroltakon kívül, — újabb értekezletre hívta meg a vörös kereszt egyület, a róm. kath. és izraelita nőegyletek elnökségét és választmányi tagjait a gyermek nyaraltatás ügyében. Ez alkalommal az értekezlet abban állapodott meg, hogy körlevélben felszólít minden egyes polgárt az akció támogatására, továbbá, hogy szűkebb-körű értekezlet (18—20 tag) felosztja a várost egymás közt körzetekre s mindenik a maga körzetében személyesen végzi a gyermektobor-zás nemes munkáját. Olyanok, akik vagy nem töltik Verseczen a nyarat, vagy akiknek nincs gyermekek befogadására alkalmas nagy lakásuk, szintén részt vehetnek a humanus akcióban olyképen, hogy bizonyos összeggel járulnak a gyermekek nyaraltatásának költségeihez. Krausz Péter, az ismert nagylelkű Mecénás? már is 30 gyermek ellátását vállalta magára. — P. hó 30-án ágilis főispánunk a polgármester kíséretében résztvevő az urnapi körmeneten. Pénteken délelőtt megátogatta ugyancsak a polgármester kíséretében a zárdai iskolákat, ahol Heriberta testvér, főnöknő fogadta az illustis vendégeket, akik az ott látottak és hallottak hatása alatt nagy lelki gyöngyörűséggel s teljes megelé-gedéssel hagyták el az épületet. — Végül u-gyancsak a lefolyt héten fogadta a helybeli szo-cialisták egy küldöttségét, amelyet Baron, a fővárosi socialisták kiküldöttje vezetett eléje azon célból, hogy méltányosabb elbánást kérjen

a helybeli hadbavonultak özvegyeinek hadi segélyvel való ellátása tekintetében. A főispán szokott előzékeny, finom modorban adta meg a küldöttségnek a kellő felvilágosítást, amely ebben teljesen megnyugodva s a kapott felvilágosítást megköszönve távozott. Valóban szerencsés az a törvényhatóság, amelyiknek ily fáradhatlan lelkiismeretes és figyelmét mindenre kiterjesztő feje van, aki a népnek igazi apostola s amellet minden tekintetben egy tökéletes grand seigneur.

Nem lesz gabonarekvirálás. A kormány, mint lapunkat illetőkes helyről értesítik — a gabonarekvirálási kényszer elkerülése végett, de mégis úgy, hogy a hadsereg számára multhatlanul szükséges gabona előteremthető legyen, — elhatározta, hogy a rekvirálást megszünteti s ahelyett felszólítja majd az ország lakosságát arra, hogy nélkülözhető gabona föl-sőlegét hoeszássa önként a kormány rendelkezésére s ezért cserében kapni fog a legszüksé-gesebb, rendelkezésre álló háztartási cikkekből. Ez ügyben Lányi Márton dr. főispán meg is adta már az előzetes információt a helybeli Kereskedő Társulatnak és a Mezőgazdasági Egyletnek egy e célra összehívott értekezleten, amely közlést mindkét testület örömmel vette tudomásul s elnökeik jelenlétében beható esz-meccserét folytattak a kormány humanus ter-vezete fölött. Főispánunknak minden közérdekre kiterjedő éber figyelmét a városi sertesállomány kérdése sem kerülte ki. Kedden ugyanis Zoff-mann Sándor gyáros kíséretében megtekintette a városi sertéshizlalt is, hogy meggyőződjék arról: lesz-e a lakosságnak megfelelő huskésze-lete s körülbelül meddig.

Ferenczy József temesvári festőmű-vész képkiállítását tömegesen kereste fel Versecz intelligens közönsége, sőt a vásárlási kedv is meglehetősen élénknek mutatkozott, amennyiben több ezer korona értékű kép talált megértő gazdára a kiállításon. Nagyon kíváncsok lett volna, hogy Délmagyarország ez elismert nagy-sága művészetének képeiből, — legalább szűkebb-körű lokalpatriotizmusból, ha egyébről nem, — a város is vásároljon legalább egyet-kettőt a Városi Múzeum részér-, mert tudomásunk szerint ez még nem történt meg. No de ta-lán ami kézik, nem mulik.

Művész hangverseny. A bécsi és kir. udvari opera több hírneves tagja, akik legközelebb nagyobb művészi körutat szándé-koznak tenni Szerbiában, Bulgariában és Romániában; ez utjokban néhány hangversenyt terveznek Délmagyarország városában, a többek között nálunk is június 19-én szerdán. A köz-reműködő művészek: a fehértemplomi születésű Arnold Antal tenorista, Fischer Ernő lírai bariton, Ortner Anna fiatal drámai énekesnő és Rosenberger operaénekes, az olmtúzi kir. országos színház tagja. A zongorakíséretet Ren-ger Frigyes róm. kath. kántor látja el. A közre-működőknek úgy neve, mint állása kezeskednek arról, hogy városunknak ritka műveltségben van kiáltása. Az érdeklődést csak fokozni fogja annak kijelentése, hogy az estélyi jövedelme lokális jellegű érdeket fog szolgálni és pedig a verseczi polgári menház hadirokkant alapját.

Tanítók hangversenye. A hazáért hősi halált halt tanítók özvegyei és árvái javára e hó 22-én rendezett hangverseny úgy erkölcsi mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. A Glückmann szálló nagy terme a szorongásig megtelt előkelő közönséggel, amely megérde-melt elismeréssel adózott úgy a rendezésben résztvevő tanítóknak, mint az egyes szereplők-nek. A siker oroszlánrésze főképpen első sor-ban Fersch Vilmos tanítót, a mi közkedvelt ze-neművésznöket illelt meg, aki kertős minőség-ben úgy is mint rendező, úgy is mint művész méltan rászolgált ezáltal a közönség részéről nem első ízben megnyilatkozó impozáns elis-merésre. De teljesen egyenlő rangú dícséret illelt a Burghardt kisasszonyokat is, akik, veg-telen szeretettel és türelemmel fáradoztak a mesejátékokban szereplő kedves kicsikék betá-nításával. Meglepő szépen sikerült a gyermekek előadása, akik ritka teljesítménnyel és biz-tossággal oldották meg bájos, de nem könnyű feladataikat a közönség legteljesebb megelé-gedésére. Valósággal felfrissült az ember lelke, midőn hallotta az ártatlan kicsikék kedves hangját, s látta őket finom graciózitással mo-

rogni a szinpadon. Tisztelettel hajtjuk meg az elismerés lobagóját azok előtt a tanítóhölgyek előtt, akik ily nemes cél szolgálatán, ily ropontú nehéz és fáradságos feladatot oly lényes eredménnyel oldottak meg, mindnyájunk őszinte öröme. A hangversenyt Molnár József kir. tanfelügyelő nyitotta meg egy igen tartalmas, szívből fakadó és szívekhez szóló beszéddel, amelyet a közönség lelkesen megélelyezett. A hangverseny tiszta jövedelmét az utólag még egyre érkezett felülfizetések miatt még maig sem sikerült pontosan megállapítanunk, de legközelebb híven beszámolunk erről is.

Diák koncert. Szerdán este folyt le a Glöckmann teremben az idei diák hangverseny. A főreáliskolai koncertek rendezésén a legvonzóbbjai a verscezi műkedvelő estélyeknek; ezáltal is kiváló sikerről számolhatunk be. A közönség színültig megtöltötte a Vigadó termét, így az estély tiszta anyagi eredménye eléri a 2000 koronát. Ami nagyon örvendetes, tekintve a Segítő Egyesület kiválóan jótékonyági célját. A sikerért való elismerés a sz. replőkön kívül Kovács Gyula dr. tanárt illeti, aki taradhatatlan buzgósággal rendezte az ünnepélyt és tanította be az énekszámokat; a zeneszámok begyakoroltatása körül pedig Keller Fülöp reáliskolai zenetanító szerzett érdemeket. A pénztári kezelés és az anyagiak elszámolásának felelős-égteljes feladatát Barts Gyula dr. és Kovács Miklós tanárok végezték. A program bőséges és kitűnően megvalogatott számai egytől egyig sikert hoztak a hangversenynek. Szöcs Teréz V. o. magántanuló bátran és ügyesen adott elő egy verses prologust. Az ifjúsági énekkar precíz és művészi előadása végtelenül tetszett. Offenbach bájos Orpheus nyitányát játszotta el aztán a zenekar sok érzéssel és lendülettel. Hegyi J. tanár »A munkácsi rabe« c. Jókai darab szavala egy rutinizott előadó művészt mutatott be, aki tisztában van a művészi előadás minden csinájával-binjával. Megrázó, élethű akcentusokat talált, amelyeket csak művészi hívóju hivatásos szavalóktól szoktunk meg. A közönség óriási tapsal és egy hatalmas virágkosárral jutalmazta a gyönyörű művészi produkciót. Tausz F. VIII. és Gergecs Mila VI. o. tanulók zongora-hegedű kettőse kiválóan betanult és diszkrét izléssel előadott koncert teljesítménynek volt példája. Az ifjúsági vegyeskar »Magyar dalai« sok tapsot arattak. Az utána következő vonós bizony is nagyon kiváló, gondos zenei számnak bizonyult. Az Ábrányi Emil melodramájának előadását is tapsal jutalmazta a közönség, ámbár ezek az ábrányiádák az ő kopott, hamis pathosokkal nem igen tudnak már a szívekhez szólni. Ezt a túlpáthost diszkrét előadással kellene tanítani és így előadhatóbbá tenni. A darab előadásával Somló Ida VII. o. magántanuló aratott megérdemelt tapsokat. Az ifjúsági zenekar Bach-Gruber darabjainak előadása kifogástalan simasággal pergett le. Végül egy kis egyfelvonásos váltott ki szünni nem akaró derűltégi hatásokat. A közönség végignevette a furcsa helyzetek humorában bővelkedő kis darabot. A szereplők mindnyájan derekasan kitűttek magukért, különösen a női szerepek képviselői, névszerint: Gergecs Mila, Szöcs Teréz, Széll Margit, Nikolin Mirjana és Adami Stefánia magántanulók. A Hymnusz előadása fejezte be a mindenképp sikerült szép estélyt, mely méltóképen illeszkedett be a reáliskola eddigi hagyományosan kitűnő koncertjeinek sorába. Hogy semmi érdem elismerésen ne maradjon, azokat a közönség előtt nem látható szereplőket, akik a maguk munkájával szintén hozzájárultak az est sikeréhez. A diszletezés nagyon fáradságos dolgaiban közreműködött Berger Benő, a cigányzene a »Munkácsi rabe«-hoz Nermesán szolgáltatta. A vigjátéki maszkok preparálását, mint eddig is Fiatovits Iodráz csinálta izléssel és kiváló ügyességgel.

Közhasznú értekezlet volt május 28-án d. é. 9 órakor a főispán úr fogadó termében a cserekereskedés ügyében, amelyre a kereskedő társulat és mezőgazdasági egyesület elnöksége is hivatalos volt. Főispán úr előterjesztette, hogy hadseregünk június-július havi gabona ellátása céljából a kormány a rekvirálást beszüntetve, az ellátás kérdését úgy akarja megoldani, hogy rendeleti uton felszólítja mindazokat, akiknek fölösleges gabonakészletük van,

hogy e készletüket a fentti célra önként ajánlják fel olyformán, hogy a felajánlandó gabonakészletért cserében a tulajdonos, kivánságához képest különböző háztartási cikkek (gyertya, petroleum, dohány, cukor, talpbőr, felsőbőr, len- és gyapotecérna, posztó, lószerszám, gyufa, szekér, szesz, lószerszám, házu) fog kapni a legjutányosab maximális árban számítva. Időközben épen lapunk zárása előtt érkezett meg a ministerium idevonatkozó rendete, amelyből sikerült előispán úr szíves előlékenysége folytán megtudnunk még a következő részleteket: a cserekereskedés, amelyet a fenn megnevezett két egyesület elnöksége fog lebonyolítani, már a legközelebbi naponban kezdetét veszi, hogy a városunktól kívánt 25 vagon szemes gabona (buza, roza, árpa, kukorica) idejekorán összegyűjthető és elkészíthető legyen. A élog lebonyolítása oként megy végbe: akinek fölösleges gabonakészlete van, az ezt a fölösleget beszoigálatja a nevezett egyesület elnökségének, ahol ezért megkapja a gabona maximális árát a azonkívül egy utalványt, amelynek alapjára az illető azonnal vásárolhat az akkor már kiosztásra váró árukészletből maximális áron bármely iparcikket a fennebb felsoroltak közül. A rendelet mindenki megnyugtatóására világosan kijelenti, hogy az eddig eltört gabona készletért senkit semmiféle büntetés nem fog érni, tehát ki ki aggodalom nélkül becsereletheti esetleg félretett és megtakarított készletét.

3744—1918 sz.

Hirdetmény.

Az orsz. közvélelmzési hivatal vezetö m. k. minisiternek 1000—1918 sz. körrrendelete értelmében közhírré teszem, hogy gabonát a malomokba azok raktáraiba, vagy telepére befogadni átvenni csakis örlési tanusítvány ellenében szabad. Az örlési tanusítványban feltüntetett mennyiségnél csak a zsáksúlylyal szákonkint maximálison 2 kg. szabad többlet átvenni. Más ezimen vám porlás, gaz stb. az örlési tanusítványban engedélyezett mennyiségnél a malom vállalat semmivel sem vehet többlet át.

Az örlési tanusítványon a megörlésre engedélyezett gabona mennyiség súlyának nem csak számokkal hanem betűkkel is kiírva kell lenni.

Malomvállalatok gabonát nem örlés vagy dar alá példálul rostálás céljából szintén csakis örlési tanusítvány ellenében fogadhatnak el és a jövőben minden olyan készlet, mely igazolatlanul találtaik a malom helyiségében, minden hőrlmények között lefoglaltak.

Minden olyan malomvállalat, melynek üzemképessége legalább napi 30 métermázsza, olyan vezetőt köteles alkalmazni aki az örlötetö feleket való elszámolást eszközölni és az örlési (7 jegyű könyvet) vezetni képes. Kisebb napi teljesítő képességű malomvállalatok vezetői, amennyiben ezen munkák elvégzésére nem képesek kötelesek a rendelet aital előírt írásmunkát valakivel naponkint elvégzettetni úgy, hogy a malom előző napi örlésével kapcsolatos írás munka mindenkor készen legyen.

Hogy az ellenörzés gyorsan és pontosan keresztülvihető legyen a malom vállalatok vezetői kötelesek a Hadi Termény Részvénytársaságnak még be nem szolgáltatott örlési tanusítványakat rendben tartani és pedg a malom vállalat helyiségében levő gabona mennyiségéről (lisztéről) szóló örlési tanusítványok a malomvállalatban ha a malomvállalatnak külön raktára van a raktárban elhelyezett gabona és örlménytötelek tanusítványai a raktárban tartandók.

A Hadi Terménytársaságnak csakis a már megörölt tötelek tanusítványai küldendők be minden hónap első és tizenötödik napján. A vámöröl malomban, vagy raktárában más, mint az örlötetö felek gabonája, vagy örlménye és a malom vám keresete nem tartható Tehát a malomtulajdonos saját termése, esetleg csep-lőgépkeresete stb, nem kezelhető együtt az örlötetö felek gabonájával vagy a vámbevétellet.

A vámörléssel is foglalkozó központi és körzeti malomvállalatok szintén kötelesek saját vámkeresetükkel teljesen különválasztva kezelni a körzetükbe tartozó más malomvállalatok hoz-

zájuk beutalt vámkeresetétől kötelesek továbbá vámkeresetüket a Hadi Termény R. T. gabonájától és örlményétől szintén elválasztva tartani.

A Hadi Termény R. T.-gai szerződéses viszonyban levő malomvállalatok kötelesek a hozzájuk vámörlésre bevitt gabonát és mindenkor a kormányrendeletben az esetben is, ha az illetékes törvényhatóság területén a vámmalmokra nézve elrendelt kiörlési százalék a központi malmokra nézve kormányrendeletileg előírt kiörlési százaléktól eltér.

A 9100—1916 sz. a. rendeletben megállapított vámdíj ezentúl koptatás és tisztítás előtt vonzandó le tehát úgy, ahogyan az örlötetö fél a gabonát a malomba hozza.

A malom vállalat a rendeletileg engedélyezett vámaikon kívül az örlötetö féllel ezemben további levonásra nem tarthat igényt kezelési, szitalás örlési stb. díjra.

A megengedett porlási százalék is mindenkor maximumnak tekintendő és úgy értelmezendő, hogy a mennyiben a gabona feidolgozása alatt előállott anyagvesztés tényleg kevesebb a megengedett porlási százaléknál akkor az örlötetö félnek is kevesebb számítandó fel, a megtakarítás az örlötetö fél tulajdonát képeze, a koptatási hulladék (ocsu konkoly) söt a szelkamara hulladék (polyva) szintén az örlötetö fél tulajdonát képezi. — Eszerint minden métermázsza behozott gabona után 10% os vám és 2% os porlás esetében lisztben korpában és rostályában az örlötetö félnek legalább 88 kg örlmény összmenyiségét kell kiszolgáltatni.

BODRY, vár. tan. hiv. főnök.

7737 szám tan. 1918.

Hirdetmény

A szénügyek kormánybiztosának 3.000—1918 számú rendelete a gőzüzem vasuti vállalatok üzemében képződő szénpernye kötelező gyűjtése, felhasználása és forgalomba hozatala tárgyában.

Valamennyi gőzüzemű vasuti vállalat köteles az üzemében felhasznált bármely szén elégetésénél képződő minden szénpernyét gyűjteni. A pernyegyűjtés úgy történnék, hogy a pernye közé idegen anyag, mint föld, salak kavics ne keveredjék. A pernyet lehetőleg fedett, száraz helyen kell elhelyezni.

A szén, brikett és koksiz felhasználására és forgalombahozatalára vonatkozó eddig megjelent rendeletek (a m. kir. ministerium 72/1917 M. E. számú rendelete, a 321/1918 és 1600/1918 szénkormánybiztosi rendeletek) hatályát ezennel az 1 §-ban említett üzemekben szénből származó pernyékre is kiterjesztetik.

Fent említett vállalatoknak a gyűjtött szénpernyét csakis az Országos Szénbizottság engedélye alapján szabad elidegeníteni, eltűzelní vagy egyébként felhasználni. Az engedély kérsésénél be kell jellteni az elidegeníteni, eltűzelní vagy egyébként felhasználni kívánt szénpernye mennyisége, valamint az üzemet, amelyben a szénpernye felhasználásra vagy elidegenítésre kerül.

A szénpernyének saját üzemében való el-tűzelésére egyszer és mindenkorra kérhető engedély.

Fent említett vállalatoknak a szénpernye készletekről pontos feljegyzést kell vezetniök. Fel kell jegyezni:

1. a rendelet életbeléptetésének napján meglevő készleteket,
2. a szaporulatot,
3. a más részére történt kiszolgáltatás és a saját üzemben való felhasználás útján előállított fogyatkozást és ezekre vonatkozó engedélyezések számaát, valamint azt is hogy a szénpernyét kinek szolgáltatatta ki, vagy hogy azt mily üzemben használta fel.

A feljegyzéseket mindenkor kelettel is el kell látni.

Ezen feljegyzések másolatát első ízben 1918 évi május hó 31 napjáig, azontul pedig negyed-évenként augusztus, szeptember, február és május hó 31 napjáig az Országos Szénbizottsághoz be kell küldeni.

A ki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátssa, kihágást követ el és a 4956—1917. M. E. sz. rendelet 7. §-a s. rint büntetettetik.

Dr. REZUCHA, kir. tan. polgármester.

E rendelet 1918 évi május hó 15-én kép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Versecz, 1918 évi május hó 10-én.

Dr. REZUCHA, kir. tan., polgármester.

547. szám 1918 tan.

Hirdetmény.

M. kir. földmívelésügyi minster ur 128000 VI — 1 1917 számú rendelete alapján.

Közíró tétetik.

A mezőgazdasági munkák ellátása körül állandóan fokozódó nehézségek következtében: égetőn szükséges a még otthon lévő munkásokat teljesen és tervszerűen kihasználni.

E végett a mezőgazdasági intéző bizottságok gondoskodjanak arról, hogy az összes rendelkezésre álló fogatok és kézi erő a gazdasági munkák végzésére használtassék fel.

A fogatok erő felhasználása tekintetében az az alapelv irányadó, hogy mindenki, akinek igasreje nem saját területének szántásvetésével foglalkozik vagy aki saját területének megművelését nem a keltő szorgalommal és eréllyel folytatja köteles az elhalaszthatatlan takarmányozási és más javarozási, munkák teljesítésére nélkülözhetetlen igákon felül többi munkacerejét mások földjének szántás-vetésére rendelkezésre bocsátani. Akinek saját földje a talaj vagy időjárás viszonyok miatt egyelőre nem művelhető, — azintén köteles igasrejét más földjének szántás-vetésére rendelkezésre bocsátani, mennyiben alkalmas távolságban megművelhető állapotban lévő föld van. Az idegen földön a munkálatok sorrendjét illetőleg: elsősorban a hadrakelteknek kellőmunkacere nélkül visszamaradt családtagjaira és olyan kis korúakra, nőkre, munkaképtelenekre, valamint kisbirtokosokra kell tekintettel lenni, akik földjük megművelésében segítségre szorulnak.

A közérő kirendelésénél természetesen figyelembe veendő, hogy saját gazdasági munkáját a legközelebbi idő alatt ki ki elvégezhesse; azt azonban nem szabad eltérni hogy ezen a címen a munka szándékos elhuzásával bárki is kivonhassa magát a közkötelesség teljesítése alól.

A közigazgatási hatóság vonakodás vagy mulasztás esetében a szolgáltatásokat kényszereszközök alkalmazásával teljesítetik az pedig, aki a közigazgatási hatóságnak rendelkezését megszegi, az 1914 L. tcz. 9. § a értelmében két hónapig terjedhető etzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Altalában a gazdasági munkák rendje úgy irányítottassék hogy a leketőtséghez képest minden talpátatnyi föld meg munkáltassék ez minden termény betakarításáig.

Versecz, th. város tanácsának 1918. évi május hó 3-n tartott üléséből.

Dr. REZUCHA, kir. tan., polgármester.

7386 szám 1918.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 7. és 8. szakaszok alapján ezennel közíró tétetik, hogy a város törvényhatósági bizottságának lé. április hó 20. án 946602 jkvi 1918 sz. alatt a városi átruházán illetékekről alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata févi május hó 10-től kezdve 15 napon át Bodry Mihály vár. tanácsnak irodájában a hivatalos órák alatt közszemlére ki lesz téve.

Versecz, 1918. évi május hó 3.án.

Dr. REZUCHA, kir. tan. polgármester.

Városi mozi.

Vasárnap junius 2-án

3 nagy előadás

Hansens kapitány kalandjai.

Király-Mozi.

Vasárnap junius 2-án

3 nagy előadás

Egy világfi élete

1581 szám K. E. 1918

Hirdetmény.

Közíró teszem hogy az Országos Közlemezési hivatali vezető m. kir. minster ur 94373/1918 H. b. sz. a. rendeletével a fekete kávének délután 3 és 7 óra közötti kiszolgálta tá-át újból megengedte.

Versecz, 1918. évi május hó 16-án.

BODRY, vár. tan. hiv. főnök.

7415 sz. 1918 tan.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minsterium kilincshivatalának 4056/918 számú leicata szerint a rézkilincsek felszerelésével ezideig az ország-területen senki megbizva nem iett.

A szereléssel megbizandók annak idején előzetes értesítem meliell — arcképes igazolvánnyal fognak megjelenni.

Visszaélések megátlása céljából figyelmeztetik és utasítatik a közönség hogy bárki, aki kilincsek leszerelését időközben megkísérelné, mint szédeigót haládektalanul letartóztassék.

A honvédelmi Ministerium idevonatkozó rendelete értelmében a háztulajdonosnak jogában áll azonban a leszerelést, ill a cserét saját költségére önként s már most végrehajtani, ha ebbeli szándékát a bejelentés idején velem közölte.

Ezek az esetek tehát kivételt képeznek.

A leszerelt rézanyagot azonban a háztulajdonos köteles illetékes megbizottam megjelenséig megőrizni és megbizottamnak annak idején hivatalos átvételi elismervény ellenében átadni.

Versecz th. város tanácsának 1918. évi május hó 3-án. tartott üléséből.

Dr. REZUCHA, kir. tan. polgármester.

Versecz, th. város közlemezési hivatalától. 1528 szám K. E. 1918.

Hirdetmény.

Közíró teszem hogy a nagymélt. m. kir. ministeriumnak 1677/1918 M. E. számú rendelete alapján buzát rozsozt kétszerest árpát és zabot zöld de nem érett állapotban etetni kaszálni vágni vagy bármily más módon felhasználni csak a következő esetekben szabad: 1. Ha valamely elemi csapás (jég, víz, fagy) a termény beérését lehetetlené teszi vagy ha az illető területnek valamely más növényvel való hasznosítása kívánatos és lehetséges, 2. ha a termény zöld takarmány nyérése céljából vették, de a felhasználás abban az esetben is csak olyan mértékű lehet, hogy az illető terményből az 1918 évi szemtenelésre megmaradó terület ne legyen kisebb, mint ugyanazon terményből az 1917. évben szemtermelés végett bevetett terület, 2. Az 1 §-ban említ t. eseteket kivéve az 1918. évi termelésre vetett buzát, rozsozt kétszerest árpát és zabot zöld (be nem érett) állapotban etetni kaszálni vágni vagy bármely más módon felhasználni tilos. 1 §. Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátssza vagy megszegésénél vagy kijátzásánál bármely módon közreműködik, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik kihágást követ el és hahónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Versecz, 1918 évi május hó 18.

BODRY, vár. tan., hivatal főnök.

7950 szám.

Hirdetmény.

Közíró teszem hogy az Országos Hadi-gondozó Hivatal 30 helyet biztosított nyomorék hadiárva számára a Nyomorék Gyermekek Országos Otthonában, amely intézetnek célja a nyomorék gyermekeket szakszerű gyógykezelés mellett keresetképes munkásokká nevelni.

A fentartott 30 helyre magyar állampolgároknak lehetőleg szegénysorsú 6 és 14 év közötti lévő kivételes esetekben a 14 éves életkort betöltött oly nyomorék fiu hadiárva is tarthatnak igényt, akik ipari kiképzésre alkalmasoknak találhatnak.

Eskórosok, hülyék, siketnémák és vakok, továbbá akint bántalomban szemvedők nem vehetők fe.

Miután a szóbanlevő helyek nagy részei a mult esztendő folyamán a «Budapesti Közlönyben» hirdetett pályzat eredménytelensége folytán ma is betöltetlen.

Felhívom, ml dazon nyomorék hadiárvaíak illetve azok hozzátartozóit (anyjukat vagy gyámanyukat) akik ezen nyomorék gyermekek otthonába bejutni ohajtanak az erre vonatkozó felvételi kérvényüket na lam folyó évi junius hó 15-éig saját érdekükben késedelem, nélkül nyújtásák be.

A felvételi kérvényhez a következő okmányokat kell csatolni.

1. A hadi árva születési anyakönyvi kivonatát.

2. A hadiárva atyjának hősi halálát vagy eltűnését igazoló okmányt, lehetőleg halotti anyakönyvi kivonatot, annak hiányában más hiteles igazolványt, például a katonai parancsnokság vagy a tábori lelkészi hivatal értesítését, vagy a Vörös Kereszt Egylet tudakozódó irodájának értesítését.

3. Amennyiben a hadiárva iskolába már járt a legutolsó iskolai bizonyítványát.

4. A kezelő vagy hatósági orvos körleírását a hadiárva bántalmáról, bizonylatát elme állapotáról és jelenlegi hogy létezől.

5. A hadiárvának, illetőleg a hadiárva, eltartására köteles hozzátartozójának (anyjának vagy az anya nemléteben mindkét ágbeli vagyoni állapotát és évi jövedelmét, igazoló hatósági bizonyítványt — Ez a bizonyítvány terjedjen ki arra is, hogy van-e a hadiárvának nevelési járulaka, családi pótléka s ha igen, mennyi, továbbá van-e a hadiárvának egyéb jövedelme, ösztöndíja vagy jötekonysági segítelye végül arra is, hogy az eltartásra köteles hozzátartozó vagyonából vagy jövedelméből a hadiárván kívül hány gyermeket tart el.

Amennyiben a hadiárva vagy az eltartásra köteles egyén a hadiárvának a szóbanlevő intézetben való ellátásáért és neveltetéséért megállapított évi 1500 koronában egészben vagy részben való fedezésére képes, ez esetben a tartási díjat vagyoni erejéhez képest egészben vagy részben fizetni tartozik. Evégből a lakóhely szerint illetékes árvaszék, illetve az árvaszék ügyésének közbenjöttével készült szabályszerű kötelező nyilatkozatot is kell a pályázati kérvényhez csatolni.

Az intézetbe felvett növendékek 1 öltözet felsőruhát (kabát, mellény, nadrág) 1 téli felsőkabátot, 1 sapkát és 1 pár cipőt kell az intézetbe belépéskor magával hoznia.

Versecz, 1918 évi május hó 15-én.

Viszkelegséget, sümört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a dr. Fleisch-féle eredeti törvényesen védett

„Skaboform barna zsír“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Fleisch-féle kérjünk. Próbategely 230 K, nagy tégely 4 K, családi adag 11 K.

Versecz és vidéke részére főraktár Kűchler Béla „Megváltó“ gyógyszer-tára Verseczen.

Vételnél a „Skaboforma“ védjegyre ügyeljünk.